

בש"פ 6022/21 - עמאדאחליל נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6022/21

לפני: כבוד השופט נ' סולברג

העורר: עמאדאחליל

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטות בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 30.6.2021 ומיום 19.7.2021 בת"פ 7196-03-21 שניתנו על-ידי כבוד השופט א' סלע

תאריך הישיבה: כ"ג בתשרי התשפ"ב (29.9.2021)

בשם העורר: עו"ד דוסים דראושה

בשם המשיבה: עו"ד אופיר טישלר

החלטה

1. ערר על החלטות בית המשפט המחוזי בירושלים, מיום 30.6.2021 ומיום 19.7.2021, בת"פ 7196-03-21 (השופט א' סלע), שבגדרן דחה בית המשפט המחוזי את בקשת העורר, עמאדאח'לייל, לעיין בחומרי חקירה מכוח סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: החסד"פ).

רקע עובדתי

2. נגד עמאד וארבעה נוספים, הוגש כתב אישום בגין ביצוע עבירות נשק. סמוך לאחר הגשת כתב האישום, העבירה המשיבה העתק מחומרי החקירה לעמאד. בתוך כך, בנוגע לסוכן המשטרתי שהופעל במהלך החקירה, נמסרו לעמאד הודעות הסוכן המשטרתי בחקירה זו; כתבי אישום שהוגשו בתיקים אחרים שבהם הופעל; וכן גיליון הרישום הפלילי של הסוכן, למעט רשימת התיקים הפתוחים, שעודם תלויים ועומדים נגדו (מב"דים). דא עקא, עמאד לא הסתפק בכך, וביקש לקבל העתק מתיקי החקירה שהיו בעבר נגד הסוכן, ונסגרו במסגרת הסכם ההפעלה שנחתם עמו; העתק מעדויות שמסר הסוכן במסגרת הסכם הפעלתו, בנוגע לעבירות שעבר קודם לחתימה על הסכם ההפעלה; וכן את גיליון הרישום הפלילי המלא של הסוכן, הכולל גם רישום התיקים התלויים ועומדים נגדו.

3. בנוסף טען עמאד, כי "רשימת כל החומר שנאסף או שנרשם בידי הרשות החוקרת", שהועברה לעיונו כהוראת סעיף 74(א)(1) לחסד"פ – חלקית וחסרה, ואינה תואמת לחומרים הקיימים בפועל. לבסוף טען עמאד, כי על פני הדברים ניכר פער בין 'הודעת הניקיון' של הסוכן, לבין הודעותיו בנוגע לעמאד; פער זה, מעיד לשיטתו על קיומם של חומרים רלבנטיים נוספים, שלא נמסרו לעיונו.

4. בהחלטה מיום 30.6.2021, קבע בית המשפט המחוזי, ביחס לחלקה הראשון של הבקשה, כי הדרישה שבה, למסירת חומרים נוספים ביחס לסוכן המשטרתי, אינה עונה על הגדרת "חומר חקירה". כלשונו: "אין מדובר בעניינים 'הנוגעים לאישום' שכן מדובר בפרשיות אחרות, באירועים אחרים, וברוב מוחלט של המקרים באישומים בעבירות שונות. אין מדובר אפוא, אף לא בחומר 'השייך באופן הגיוני לפריפריה של האישום'. הטענה כי העיון בהודעות אלו נדרש לצורך תקיפת מהימנות הסוכן, אינה הופכת את ההודעות ל'חומר חקירה'". עוד ציין בית המשפט המחוזי, לגופו של עניין, למעלה מן הצורך, כי עיון בחומר האמור העלה שהוא אינו רלבנטי להגנת הנאשם, עמאד. אשר על כן, הבקשה – נדחתה על כל ראשיה; בקשה לעיון חוזר שהוגשה בהמשך – נדחתה אף היא.

מכאן הערר שלפני.

תמצית טענות הצדדים

5. לטענת עמאד, בית המשפט המחוזי נימק אך את דחיית ראשה הראשון של הבקשה, ואילו שני ראשיה הנוספים של הבקשה – נדחו ללא כל נימוק. עמאד משיג גם על דחיית חלקה הראשון של הבקשה. לדבריו, בית המשפט המחוזי נימק את קביעתו בכך שניסיון לתקוף את מהימנות הסוכן, לא די בו כשלעצמו כדי לעמוד ברף הרלבנטיות הנדרש. ברם, עמאד סבור כי יש בחומרים הללו כדי להשפיע גם על קבילותן של הודעות הסוכן, שכן החומרים האמורים עשויים להוכיח "כי יש לראות [את הסוכן] כשותף לדבר עבירה ולכן יש להפוך אותו [ל]עד מדינה על כל המשתמע מכך לרבות התוספת הראייתית הנדרשת לביסוס ההרשעה על סמך אמירותיו". עוד טוען עמאד, כי החומרים הללו אף עשויים לבסס את טענתו, כי "יש מקום לביטול ההסכם כולו לאור התנהגותו של הסוכן לאחר החתימה על ההסכם, במקרה בו הוא מפליל אנשים בזדון או חורג מההסכם עצמו או מבצע עבירות נוספות או פועל בניגוד לכללים". נטען אפוא, כי המסמכים המבוקשים באים בגדרי "חומרי חקירה", ועל כן, יש להורות על מסירתם לידיו כבר בשלב זה.

6. בדיון שהתקיים לפני בעל-פה, שב ב"כ של עמאד על עיקרי טענותיו. המשיבה מנגד, סומכת את ידיה על החלטת בית המשפט המחוזי, על מסקנותיה ונימוקיה. לצד זאת, בתגובה לטענת עמאד, כי חומרים מסוימים שהועברו לידי אינם מופיעים ב"רשימת כל החומר", נאותה המשיבה להעביר לידי רשימה מעודכנת, אף שלשיטתה אין בכך כדי

להוסיף או לגרוע. לבסוף שבה המשיבה והבהירה, כי כלל חומרי החקירה, למעט אלה שלגביהם הוצאה תעודת חיסיון, הועברו לידי עמאד, ואין בנמצא חומרי חקירה נוספים, שלא הועברו לידי.

דיון והכרעה

7. לאחר שנדרשתי לטענות הצדדים מזה ומזה, בכתב ובעל-פה, באתי לכלל מסקנה כי דין הערר – להידחות. לצד זאת, על המשיבה להעביר לידי עמאד רשימה מלאה ועדכנית של "כל החומר", כפי הסכמתה. משעמאד עומד על קבלת הרשימה המעודכנת, יהיו טעמיו אשר יהיו, על המשיבה להעבירה לידי; זו מצוות המחוקק, ואין אנו רשאים להרהר אחריה.

8. לא מצאתי ממש גם ביתר הטענות שהעלה עמאד. בכל הנוגע לחומרים הנוגעים לסוכן המשטרתי, הרי שההחלטה שהוציא בית המשפט המחוזי מתחת ידו, מפורטת ומנומקת, ולא ראיתי מקום להתערב בה. כידוע, ההגדרה "חומרי חקירה" – זוכה, ככלל, לפרשנות מרחיבה; ועדיין, פרשנותו של עמאד מגדישה את הסאה. אמת נכון הדבר, המידע האמור עשוי לשמש את עמאד בעת שיבקש לקעקע את מהימנותו של הסוכן המשטרתי – מטרה שהיא לגיטימית בהחלט במסגרת ניהול ההגנה – אך כפי שציין השופט ע' פוגלמן בבש"פ 7233/18 בכיראת נ' מדינת ישראל (24.10.2018), כאשר מדובר בתיקים פתוחים, הממתינים לבירור דין, אין זו רלבנטיות מספקת, וזאת גם אם נביא בחשבון את ציפיות הפחותה של סוכן משטרתי לפרטיות – להבדיל מעד 'רגיל' או מתלונן (השוו: בש"פ 6071/17 פישר נ' מדינת ישראל (27.8.2017)). אמנם, עמאד טוען כי החומרים האמורים רלבנטיים ביותר, משום שהם עשויים להפחית ממשקלה של עדות הסוכן, ואף לפגום בקבילותה, אך גם טענה זו, אין בידי לקבל. אף אם יעלה בידי עמאד להוכיח, כי הסוכן עבר על תנאי כלשהו מתנאי הסכם ההפעלה, באופן המצדיק לכאורה את ביטולו, לא יהא בכך כדי לפגום בקבילות העדות, שהרי סוף-סוף שיקול הדעת הבלעדי אם לבטל את ההסכם, אם לאו – נותר בידי המשיבה.

9. לבסוף, לא ראיתי מקום לקבל גם את טענתו הנוספת של עמאד, שלפיה הפער הלכאורי בין 'הודעת הניקיון' של הסוכן, לבין הודעותיו בנוגע לעמאד, מעיד על קיומם של חומרים נוספים שלא נמסרו לעיונו. במהלך הדיון שנערך לפני, הודיע ב"כ המשיבה, כי כלל חומרי החקירה הרלבנטיים, המצויים תחת ידה של המשיבה, הועברו זה מכבר לידי עמאד. יהא ההסבר לפער הלכאורי שעליו מצביע עמאד, אשר יהא, בשורה התחתונה, עומדת המשיבה על כך שכלל החומרים הרלבנטיים, למעט אלה שהוצאה לגביהם "תעודת חיסיון", הועברו לידי עמאד כנדרש; לא מצאתי טעם טוב לפקפק בכך.

10. טרם סיום אציין, כי ענייננו כאן בהליך מקדמי לגילוי חומרי חקירה, בגדרי סעיף 74 לחסד"פ. ככל שעמאד יוסיף לסבור בהמשך, כי החומרים המבוקשים עשויים לסייע לו בטענותיו נגד קבילות פעולות הסוכן או מידת מהימנותו, הרי שדרך המלך נותרה פתוחה לפניו; באפשרותו לפנות בבקשה מתאימה, מכוח הוראות סעיף 108 לחסד"פ.

11. אשר על כן, הערר נדחה בזאת.

המשיבה תעביר לידי עמאד רשימה עדכנית, הכוללת את כל חומרי החקירה בעניינו, כפי הסכמתה.

ניתנה היום, א' בחשון התשפ"ב (7.10.2021).

ש ו פ ט
